

Dokumentnamn: Hygien och arbetskläder		Revision: 03
Dokumenttyp: 8.5.0.1.1-5 rutin	Dokumentnummer: 24-569	
Detta dokument gäller för: Region Blekinge	Programområde/Funktionsområde: LSG Patientsäkerhet	
Dokumentansvarig: LSG Patientsäkerhet	Beslut av: Hygienläkare	
Beslut datum: 2006-05-02	Nästa revidering: 2027-04-01	

Hygien och arbetskläder

Riktlinjer för anställda vid Region Blekinge

Under perioden 1 okt 2018 – 30 sept. 2026 har Region Blekinge (tillsammans med Region Kronoberg) ett avtal med Textilia Tvätt & Textilservice AB som gäller för tvätt- och textiltjänst. Syftet med avtalet är att regionen bland annat ska ha tillgång till arbetskläder på ett säkert och kostnadseffektivt sätt. Avtalet innebär att leverantören äger textilierna och att all tvätt ska ske hos Textilia Tvätt & Textilservice AB. Återanskaffning och förändring av sortiment görs i samråd mellan leverantör och region.

Förebygga smittspridning

Arbetsgivaren har skyldighet att utarbeta riktlinjer så att arbetet bedrivs säkert för patienter och medarbetare (HSL, AFS 2023:10, SOSFS 2015:10). Det finns en uppenbar risk att smittämnen sprids inom hälso- och sjukvård via arbetskläder samt smycken på händer och underarmar.

Personlig hygien

Du som är anställd kan själv bära på infektioner eller smitta som kan infektera den du vårdar eller dina arbetskamrater. Den du vårdar är på grund av sjukdom, ålder eller behandling mer infektionskänslig än dina friska arbetskamrater. En god personlig hygien är en förutsättning för bra vårdhygien.

Håret

Långt hår och långt skägg ska vara uppsatt då du arbetar i patientnära vårdarbete. Håret kan vara en smittväg för direkt kontaktsmitta. Om du använder huvudduk ska denna bytas dagligen, använd antingen huvudduk som arbetsgivaren tillhandahåller eller privat huvudduk. Privat huvudduk ska tvättas i 60°C. För en ökad patientsäkerhet i Region Blekinge ska långt hår och skägg alltid vara uppsatt när arbetskläder används.

Naglar

I patientnära vårdarbete ska naglarna vara kortklippta och utan lack (gäller såväl färgat som ofärgat), konstgjorda/påbyggnads naglar får inte användas. Långa vassa

naglar riskerar att åstadkomma hål i handskar, färgat nagellack kan dölja smuts och lossnande lackflagor bär mängder av bakterier.

För en ökad patientsäkerhet i Region Blekinge ska naglar alltid vara kortklippta och utan konstgjort material när arbetskläder används.

Dofter

Parfumer, rakvatten och andra väldofter kan utlösa allergiska reaktioner hos patienter och medarbetare och ska inte användas. Använd oparfymerade alternativ. Observera även att Region Blekinge är tobaksfritt.

Smycken, armbandsklocka och förband

Ringar, armbandsklocka, plåster samt ortoser och liknande får inte användas vid patientnära vårdarbete (SOSFS 2015:10). För en ökad patientsäkerhet i Region Blekinge ska ring, armband och armbandsklocka aldrig bäras tillsammans med arbetskläder.

De samlar bakterier och förhindrar god handhygien. De kan även skada patienten.

Arbetskläder, följande står till förfogande:

Byxa, vit
Bussarong med kort ärm, turkos
Pikétröja med kort ärm, vit
Klänning med kort ärm, vit
Rock personal med kort ärm, vit
Huvudduk 2 delar, vit (i förekommande fall)
Byxa, mörkblå sk ”utebyxa” (endast till utåtriktad verksamhet och hembesök)

OBS! För slussat område, t.ex. operationsavdelning, se särskilt avsnitt!

Kläderna MÅSTE möjliggöra att armarna kan desinfekteras upp till armbågarna!

Inled alltid ett nytt arbetspass med rena arbetskläder. Byt om de blir smutsiga/våta.

Alla personalkategorier ska använda kortärmade arbetskläder i patientnära vårdarbete, dvs. arbete i rum där patient undersöks, behandlas eller vårdas. Lösärmar är således inte tillåtna. Arbetskläder tillhandahålls av arbetsgivaren.

Arbetskläder används endast inom arbetsplatsens område samt vid hembesök. Arbetskläder bör bytas till privata kläder i samband med lunch om denna intas utanför avdelningen.

Arbetskläder tillhandahålls av arbetsgivaren och ska användas av all vårdande personal (se nedan för administrativ personal). Ombyte ska ske på arbetsplatsen. Profilkläder får inte användas.

Kortärmad t-shirt, regionens eller egen, får användas under arbetskläderna och klassas som underplagg. Strumpbyxor får användas under klänning.

Arbetsgivaren ombesörjer tvätt av arbetskläder. Arbetskläder får inte tvättas hemma.

Arbetsdräkt ska inte vara blandad, till exempel privata jeansbyxor med bussarong. Rörande t-shirt/undertröja, se nästa avsnitt.

Frysplagg/värmeplagg är:

Väst, (blå, vadderad, ärmlös), tvättas regelbundet, till exempel 1 gång/vecka. Västen ska enbart användas vid administrativt arbete.

T-shirt, används endast som värmande undertröja under annan sluten/knäppt överdel.

Arbetsgivaren tillhandahåller ovanstående frysplagg/värmeplagg och ansvarar för tvätt av dem. Dessa får inte tvättas hemma.

Som alternativ finns även kortärmad engångs värmejacka.

Skyddskläder

Engångsplastförkläde: ärmlöst, med kort och lång ärm. Val av ärmlängd görs utifrån arbetsuppgift.

Laboratoriearbete

Arbetsklädsel enligt ovan används även vid laborativt arbete.

Slussade avdelningar, t.ex. operationsavdelning/sterilteknisk avdelning

Blå kläder som arbetsdräkt får inte bäras på andra platser än inom slussat område.

Avdelningsbunden arbetsdräkt, operationsklädsel, används för att minska risken att smittämnen från övriga delar av sjukhuset förs till operationsavdelningen. Under bussarongen kan blå op-tröja i funktionsmaterial användas.

Operationsklädsel byts dagligen samt då den blivit förorenad eller våt/fuktig.

Operationsmössa tillhandahålls av arbetsgivaren, bärs inom slussat område. Vid bärande av ”hjälm med dok” ska doket alltid vara instoppat innanför bussarongen. Huvudduk ersätter inte användande av op-mössa.

Skor ska vara sjukhusbundna och endast för inomhusbruk.

Mössa och munskydd ska inte bäras utanför slussat område.

Narkossjuksköterskor i ambulanskläder ska vid inträde inom slussat område bära blå engångsrock (undantag op-sal där op-klädsel krävs).

För kortare tjänsteärenden utan patientkontakt utanför avdelning där operationsklädsel används, ska vit Rock personal bäras **knäppt** utanpå operationsklädseln. Exempel på sådana ärenden är hämta blod på Blodcentralen, hämta läkemedel från Apoteket och snabbtransport av preparat till Patologlaboratoriet under pågående operation. Detta är tillåtet under följande förutsättningar:

Vit knäppt rock personal, avtagen op-mössa och munskydd.

Då arbetsdräkt använts i patientkontakt, exempelvis inom IVA eller vid ”akututtryckning”, ska arbetsdräkt bytas vid återkomst till operationsavdelning.

Smycken ska inte bäras på operationsavdelning.

BESÖKARE ska vid inträde inom slussat område bära blå engångsrock och byta till ”inneskor”/tossor. För tillträde till op-sal gäller samma klädsel som för personal. Undantag medges åt medföljande förälder till barn som ska opereras, då egna kläder får behållas under rocken.

Administrativt arbete

Personal med administrativa arbetsuppgifter inom vårdenhet är antingen helt privatklädd eller helt arbetsklädd. Vid oklarhet i avgränsning mellan patientnära arbete och administrativt arbete avgör verksamhetschef, gärna i samråd med Vårdhygien. Verksamhetschef äger rätt att besluta om gemensam arbetsklädsel, det vill säga den som arbetsgivaren tillhandahåller.

För en ökad patientsäkerhet i Region Blekinge ska ring, armband och klocka aldrig bäras tillsammans med arbetskläder, naglar ska vara kortklippta och utan konstgjort/påbyggnads material samt långt hår och skägg uppsatt. Detta gäller även dig som arbetar administrativt. Våra patienter ska känna sig trygga och kan inte veta vem som arbetar administrativt eller vem som deltar i vårdarbete. Vi ska alla vara goda förebilder för varandra.

Övrigt

Finns behov av kläder som går utanför sortimentet ska dessa köpas in i samråd med regionens representanter i styrgruppen för textilfrågor.

Arbetsdräkter enligt ovan får aldrig bäras utanför arbetsplatsen med undantag för hembesök. Särskild arbetsdräkt för personal i hembesök och i från sjukhuset utåtriktad verksamhet finns, i form av så kallad ”utebyxa”. Byxan finns tillgänglig för verksamhet med anmält behov.